

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoE/257/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214207258
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6214207258.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému P. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/X, XXX XX Z. C., štátny občan SR, zastúpeného opatrovníčkou B. R., tajomníčkou Okresného súdu Veľký Krtíš, o vymoženie pohľadávky vo výške 728,75 Eur s prísl. a trov exekúcie, vedeného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 27446/14, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 5Er/769/2014-11 zo dňa 27. novembra 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 5Er/769/2014-11 zo dňa 27. novembra 2014
z r u š u j e a exekučné konanie z a s t a v u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením č. k. 5Er/769/2014-11 zo dňa 27. novembra 2014 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava sp. zn. SR 10442/08 zo dňa 31.10.2008 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd zistil, že oprávnený a povinný dňa 25.09.2007 uzavreli Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX. V bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“) si zmluvné strany dohodli rozhodcovskú doložku. Okresný súd vychádzal z listinných dôkazov založených v predmetnom spise a z pripojeného spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 5Er/1316/2009.

Zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi konania okresný súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pretože napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy predvídané v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Prípadnú klauzulu o aplikácii Obchodného zákonníka nepovažoval okresný súd za žiadnu prekážku na aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, medzi ktoré patria aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

V posudzovanej veci okresný súd konštatoval, že návrh spotrebiteľskej zmluvy, zmluvy o úvere, je v danom prípade pripravený na predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje. Spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah VPPÚ, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy o úvere, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu ako celku.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v bode 17 VPPÚ je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej doložky neodporuje síce

doslovnému zneniu ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza. Uvedené potvrdzuje i množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom vedených na uvedenom okresnom súde, kde exekúcie s totožným oprávneným sú vykonávané na základe exekučného titulu, ktorým sú takmer výlučne rozhodcovské rozsudky.

Okresný súd v danom prípade nemal pochybnosť o tom, že ustanovenie bodu 17 VPPÚ je v rozpore so znením ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, čo má za následok absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného ustanovenia, na čo musí súd prihliadať z úradnej povinnosti. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, okresný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že je vydaný v rozpore so zákonom a preto podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní namietal, že okresný súd nesprávne právne posúdil vec. Uviedol, že okresný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Podľa jeho názoru okresný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Okresný súd sa v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Konštatoval, že postupom okresného súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní.

Oprávnený ďalej v odvolaní namietal, že okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže dospel k záveru, že medzi zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. Uviedol, že oprávnený s povinným uzavreli rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. ZoRK formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. Z uvedeného dôvodu poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom podľa ZoRK. K námietke okresného súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka uviedol, že cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci okresný súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu oprávneného vyjadrenie podané nebolo.

Uznesenie okresného súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Zákonný sudca odvolaniu nemienil vyhovieť a vec podľa ust. § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. d) O. s. p. zrušil a exekučné konanie podľa ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s ust. § 159 a § 251 ods. 4 O. s. p. a ust. § 211 ods. 2 O. s. p. voči povinnému zastavil.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že oprávnený podal dňa 30.05.2014 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému formou zápisnice spísanej pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad Bratislava. Dňa 18.09.2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ako exekučný titul predložil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava sp. zn. SR 10442/08 vydaný rozhodcom JUDr. Miroslavom Ráčom dňa 31.10.2008, ktorým zaviazal povinného na zaplatenie sumy 768,77 Eur (23.160 Sk) s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 25.09.2007. Súčasťou zmluvy sú aj VPPÚ. Tieto v bode 17 stanovili, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej

zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené pred rozhodcovským súdom podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu alebo cestou príslušného súdu SR v súdnom konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku. Od tejto rozhodcovskej doložky odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s odôvodnením, že vzťah medzi oprávneným a povinným založený zmluvou o úvere je spotrebiteľským vzťahom podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a rozhodcovskú doložku, od ktorej odvodil rozhodcovský súd právomoc rozhodnúť spor vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka.

Obsahom spisu je aj priložený spis vedený na okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5Er/1316/2009, z ktorého odvolací súd zistil, že dňa 28.05.2009 podal oprávnený návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému a ako exekučný titul priložil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava sp. zn. SR 10442/08 vydaný rozhodcom JUDr. Miroslavom Ráčom zo dňa 31.10.2008, ktorým zaviazal povinného na zaplatenie sumy 768,77 Eur (23.160 Sk) s príslušenstvom. Dňa 10.06.2009 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, PhD., Exekútorový úrad Bratislava žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému. Okresný súd vydal dňa 11.06.2009 súdnu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie č. 5610 013633*. Uznesením č. k. 5Er/1316/2009-20 zo dňa 07.06.2012 okresný súd exekúciu zastavil podľa ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a ust. 45 ods. 2 ZoRK s odôvodnením, že rozhodcovská doložka, od ktorej odvodil rozhodcovský súd právomoc rozhodnúť spor je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že rozhodcovská doložka, ktorá mala v predmetnom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul, nemôže byť zo strany súdu považovaná za individuálne dojednanú, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa nedovolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Na základe odvolania oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil uznesením č. k. 17CoE/259/2012-50 zo dňa 30.04.2013. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.07.2013. Na základe odvolania oprávneného doručeného Krajskému súdu v Banskej Bystrici a dovolania oprávneného doručeného okresnému súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie uznesením č.k. 7ECdo 232/2013-95, 7CoE 76/2013 zo dňa 26.02.2014 o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.04.2013, sp. zn. 17CoE/259/2012-50 zastavil, zároveň dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.04.2013, sp. zn. 17CoE/259/2012-50 odmietol.

Podľa ust. § 251 ods. 4 O. s. p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa ust. § 211 ods. 2 O. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa ust. § 159 ods. 3 O. s. p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Podľa ust. § 221 ods. 1 písm. d) O. s. p., súd rozhodnutie zruší, len ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata, ust. § 159 ods. 3 O. s. p.) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Jej podstata spočíva v tom, že právoplatný rozsudok predstavuje vec rozsúdenú, v ktorom prípade sa vylučuje možnosť totožnú vec znova prejednať a o nej rozhodnúť. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z akých už bol pôvodne uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). O totožnosť účastníkov ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie. S ohľadom na ust. § 251 ods. 4 O. s. p. je zrejmé, že toto procesné ustanovenie sa uplatní aj v exekučnom

konaní. Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania.

V tomto prípade súdy rozhodli v štádiu exekučného konania, v ktorom súd posudzuje splnenie procesných predpokladov, za ktorých sa súdnemu exekútorovi udeľuje poverenie na vykonanie exekúcie (ust. § 44 Exekučného poriadku). Zo spisu vyplýva, že obidve exekučné konania, teda exekučné konanie vedené na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5Er/1316/2009 a exekučné konanie vedené na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5Er/769/2014, boli podľa ust. § 36 ods. 2 Exekučného poriadku začaté návrhom na vykonanie identickej exekúcie týkajúcej sa rovnakých účastníkov a na základe rovnakého exekučného titulu. Ako už odvolací súd uviedol vyššie, v konaní pod sp. zn. 5Er/1316/2009 okresný súd exekúciu vedenú na návrh oprávneného proti povinnému na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava sp. zn. SR 10442/08 zo dňa 31.10.2008 zastavil podľa ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a ust. § 45 ods. 2 ZoRK. Napriek právoplatnému a vykonateľnému uzneseniu okresného súdu ten istý oprávnený podal proti tomu istému povinnému znovu návrh na vykonanie exekúcie, a to na podklade toho istého exekučného titulu napriek tomu, že exekúcia bola zastavená pre materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný, ale v danom prípade súd už raz vyslovil právny názor, že vykonanie exekúcie na základe predloženého exekučného titulu je neprípustné.

Procesné podmienky súd skúma kedykoľvek počas konania. Rozlišujeme procesné podmienky na strane súdu, na strane účastníkov konania, negatívne procesné podmienky a tzv. „ďalšie procesné podmienky“ (ku ktorým patrí napr. zaplatený súdny poplatok). Negatívne procesné podmienky civilného konania, medzi ktoré patrí prekážka veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata) a prekážka veci začatej (litispencia), sú upravené v O. s. p. v ust. § 159 ods. 3 (res iudicata) a ust. § 83 (litispencia). Posudzovanie negatívnych procesných podmienok prichádza do úvahy aj v exekučnom konaní. Prekážku litispencie v rámci stretu dvoch exekučných konaní upravuje výslovne ust. § 36 ods. 3 Exekučného poriadku. Vzhľadom na to, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je v Exekučnom poriadku výslovne upravená, podľa ust. § 251 ods. 4 O. s. p. je potrebné použiť subsidiárne ustanovenia O. s. p. s tým, že je potrebné zohľadniť aj špecifiká exekučného konania. V občianskom súdnom konaní platí, že pokiaľ bolo rozhodnuté procesne, a teda nie meritórne, nepredstavuje rozhodnutie o zastavení konania prekážku res iudicata. V exekučnom konaní však dochádza k zastaveniu aj z dôvodov hmotnoprávných, ktoré možno stavať na roveň zamietnutia návrhu v základnom konaní. V takomto prípade predstavuje zastavenie exekučného konania prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Ak však dôjde k zastaveniu exekúcie z procesných dôvodov, napr. oprávnený navrhne zastavenie exekúcie, nebráni neskôr oprávnenému prekážka veci rozhodnutej v tom, aby návrh na vykonanie exekúcie podal znovu.

Záverom považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že z hľadiska princípu právnej istoty nie je v právnom poriadku možné, aby v jednom exekučnom konaní súd vyslovil neprípustnosť exekúcie pre materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu a po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia oprávnený znovu podá návrh na vykonanie exekúcie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd s poukazom na ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s ust. § 159 a § 251 ods. 4 O. s. p. a ust. § 211 ods. 2 O. s. p. exekučné konanie voči povinnému zastavil a podľa ust. § 221 ods. 1 písm. d) O. s. p. prvostupňové rozhodnutie zrušil.

Uznesenie bol jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.